

561884-EPP-1-2015-1-DK-EPPKA2-CBHE-JP

**Introducerea în Republica Moldova
a metodelor de învățare bazate pe probleme:
Sporirea competitivității și angajabilității studenților
(PBLMD)**

www.pblmd.aau.dk

Pachetul de lucru 3

Program de Formare Pedagogică

Elaborat de: Gavriliuc Mihail, Prorector, profesor universitar, coordonator de proiect
Vovc Victor, profesor universitar, lider de echipă
Babuci Angela, prodecan, asistent universitar
Cemortan Igor, prodecan, conferențiar universitar
Bugai Rodica, asistent universitar,
Rotaru Victoria, conferențiar universitar
Mînăscurtă Nicoleta, asistent de proiect

Evaluat de:

"Acest proiect este finanțat de Comisia Europeană. Suportul financiar din partea Comisiei Europene pentru acest proiect nu constituie o endorsement a conținutului care reflectă doar părerile autorilor, și Comisia nu poate purta răspundere pentru orice mod de utilizare a informației incluse în prezentul proiect de document."

First draft:

Revised:

Final draft:

Chișinău, 2018

Cuprins

1. Instruirea cadrelor didactice la Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova	3
Introducere	3
2. Metodologie	5
2.1 Cadrul metodologic	5
2.2 Colectarea datelor	5
2.3 Analiza datelor	5
2.4 Nivel de sistem	6
2.5 Nivel universitar	7
2.6 Nivel de facultate	10
3. Analiza încrucișată comparativă (Cross-case analysis)	13
3.1 Introducere	13
3.2 Analiza comparativă: criteriile, proprietăți și indicatori	13
4. Foaia de Parcurs	23
4.1 Fit-for-purpose	23
Concluzii	24
Referințe	25

Lista tabelelor

Tabelul 1. Echipa de lucru asupra Raportului	4
Tabelul 2. Șablon pentru de analiza transversală	5
Tabelul 3. Analiza transversală	12

1. Instruirea cadrelor didactice la Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova

Introducere

În conformitate cu cerințele Proiectului „Introducerea în RM a metodelor de învățare bazate pe probleme: Sporirea competitivității și angajabilității studenților” (*„Introducing Problem Based Learning in Moldova: Toward Enhancing Students’ Competitiveness and Employability”*), finanțat de Comisia Europeană în cadrul programului European Erasmus plus, prezentăm spre analiză compartimentul Pachetului 3 de lucru al proiectului referitor la pregătirea și perfecționarea cadrelor didactice la Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie “Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova.

În conformitate cu scopul proiectului, ce vizează consolidarea capacităților instituționale a 6 instituții de învățământ superior din Republica Moldova și în baza experienței instituțiilor de învățământ din țările Comunității Europene parteneri ale proiectului, Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie “Nicolae Testemițanu” este axată pe îmbunătățirea continuă a calității programelor de instruire a cadrelor didactice, care reprezintă un obiectiv cheie pentru implementarea cu succes a modelului PBL la USMF “Nicolae Testemițanu”.

Alinierea la obiectivele Strategiei de dezvoltare a USMF „Nicolae Testemițanu” pentru perioada 2011–2020 și Sistemului de Management al Calității, prevede raportarea activităților de instruire a cadrelor didactice la standardele naționale și internaționale și constituie pilonii ce stau la baza activității de instruire a personalului academic în Universitate.

Formarea inițială și continuă a cadrelor didactice pentru instruirea medicilor și farmaciștilor în Republica Moldova se realizează atât în cadrul Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”, cât și prin colaborare cu alte universități și instituții medicale din țară și de peste hotare.

USMF “Nicolae Testemițanu” este recunoscută ca un centru științific, curativ și cultural de instruire universitară și postuniversitară, ce deține un rol important nu doar în pregătirea cadrelor medicale, dar și a cadrelor didactice prin procesul de reformare a învățământului superior medical și a sistemului de sănătate din țară.

Alinierea la standardele internaționale și la tot ce este modern în învățământul universitar, dezvoltarea și aprofundarea activităților de cercetare și inovare în domeniul medicinei,

desfășurarea ritmică a muncii clinice sunt cele trei componente care determină imaginea actuală a Universității.

Scopul acestui raport ține de elucidarea activităților de pregătire continuă a cadrelor didactice în învățământul medical superior din Republica Moldova la nivel de sistem, universitate, facultăți și la nivelul subdiviziunilor universității încadrate în procesul de instruire a studenților.

Tabelul 1. Echipa de lucru asupra Raportului

Numele, prenumele	Titlul, funcția în USMF „Nicolae Testemițanu”	Poziția în echipă
Gavriliuc Mihail	Prorector, profesor universitar	Coordonator proiect
Vovc Victor	Profesor universitar	Lider de echipă
Babuci Angela	Prodecan, asistent universitar	Membru al echipei
Cemortan Igor	Prodecan, conferențiar universitar	Membru al echipei
Bugai Rodica	Asistent universitar	Membru al echipei
Rotaru Victoria	Conferențiar universitar	Membru al echipei

2. Metodologie

2.1 Cadrul metodologic

Analiza situației existente în domeniul învățării centrate pe student în USMF ”Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova a fost efectuată în corespundere cu metodologia-tip, elaborată în cadrul proiectului și prezentată în Raportul asupra Pachetului de Lucru 2. Aceasta vizează explorarea raportului dintre structurile interne ale universității și programele de studiu, inclusiv modul în care elaborarea și susținerea programului de studiu sunt integrate în întreaga universitate. Coeziunea elaborării programului de studiu cu susținerea acestuia va fi examinată la diferite niveluri ale instituției: nivelul sistemului, nivelul conducerii universității, facultății, precum și la nivelul Programului de Studiu.

La elaborarea Programului-pilot s-a ținut cont de utilizarea metodei PBL în diferite universități, pe care le-am vizitat, și experiența cărora am studiat-o.

2.2 Colectarea datelor

Colectarea datelor s-a efectuat în conformitate cu metodologia propusă prin analiza actelor legislative și normative, care constituie cadrul legal în activitatea instituțiilor de învățământ superior din Republica Moldova și documentelor interne după care se conduce în activitatea sa USMF ”Nicolae Testemițanu”. Totodată un impact substanțial în acumularea competențelor pedagogice și experienței didactice, precum și celei manageriale au avut deplasările staffu-lui academic în Universitățile partenerie ale proiectului cu sediul în statele Uniunii Europene, astfel membrii proiectului au avut posibilitate să colecteze datele și ulterior a fost elaborat Raportul cu privire la formarea pedagogică, conform următorului model:

2.3 Analiza datelor

În vederea raportării datelor și elaborării raportului, am folosit analiza încrucișată, după modelul conturat în tabelul nr. 3 (analiză transversală). Descrierea fiecărui criteriu în parte ne-a permis să efectuăm analiza încrucișată de caz, să identificăm elementele comune, dar, în special ne-am axat pe evidențierea diferențelor dintre sistemele de pregătire a cadrelor didactice la USMF ”Nicolae Testemițanu” și Universitatea KTH. Această analiză a servit drept bază pentru elaborarea programului – pilot de formare pedagogică.

Tabelul 2. Șablon pentru de analiza transversală

Criterii, proprietăți, indicatori	USMF „Nicolae Testemițanu”	KTH
L1 criteriu etc.	Elemente principale pe domenii	Elemente principale pe domenii

2.4 Nivel de sistem

Formarea profesională este activitatea cu caracter preponderent informativ desfășurată în instituții de învățământ în vederea lărgirii și actualizării cunoștințelor, dezvoltării aptitudinilor și modelării competențelor necesare cadrelor didactice în vederea creșterii nivelului calitativ al activității lor profesionale, conform cerințelor crescânde generate de progresul social și tehnico-științific.

Politica de dezvoltare profesională continuă are drept scop asigurarea caracterului sistematic și planificat al procesului de aprofundare și de actualizare a cunoștințelor, de dezvoltare a aptitudinilor necesare pentru exercitarea eficientă a responsabilităților ce revin cadrului didactic.

Actele legislative de bază care reglementează instruirea cadrelor didactice în Republica Moldova sunt Codul Educației al Republicii Moldova din 17.07.2014 (Publicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr.319-324 din 24.10.2014) și Regulamentul cu privire la organizarea formării profesionale continue (Hot. Guv. nr. 1224 din 09.11.2004).

În conformitate cu Titlul IX, Capitolul 1 al Codului Educației al Republicii Moldova "personalul didactic, științifico-didactic, științific și de conducere din învățământ are misiunea să asigure realizarea standardelor educaționale de stat de educație generală și de formare profesională inițială și continuă" [7].

Personalul didactic și științifico-didactic poate obține grade didactice și manageriale, titluri științifice și titluri științifico-didactice în conformitate cu legislația în vigoare.

Dezvoltarea profesională a personalului didactic și științifico-didactic este obligatorie pe parcursul întregii activități și se reglementează de Guvern, realizându-se în instituții de învățământ superior și în instituții de formare profesională continuă, de alți prestatori de servicii educaționale, în baza unor programe de formare profesională acreditate prin stagii de formare

profesională în instituțiile de învățământ și cercetare sau organizațiile acreditate din țară și de peste hotare.

Pentru ocuparea unei funcții științifico-didactice în învățământul superior este necesară deținerea unei calificări de nivelul 8 ISCED – studii superioare de doctorat.

Pentru ocuparea funcțiilor didactice, absolvenții programelor de studii superioare nepedagogice sunt obligați să urmeze un curs de instruire în psihopedagogie de 60 de credite de studii transferabile (articolul 133 al Codului Educației RM).

Formarea profesională a cadrelor didactice se realizează prin:

- a) stagii de formare profesională în instituții de învățământ și cercetare sau organizații acreditate din țară și de peste hotare;
- b) participare, ca parteneri, la proiecte educaționale și/sau de cercetare naționale și internaționale;
- c) participare cu comunicări și/sau lucrări la conferințe, seminare, simpozioane, expoziții internaționale.

În cadrul formării profesionale continue realizate prin stagii în instituții de învățământ și cercetare acreditate, cadrele didactice din învățământ obțin credite de dezvoltare profesională. Continuitatea procesului de pregătire profesională a cadrelor didactice se realizează nemijlocit la locul de muncă al angajatului de instituția unde acesta activează.

2.5 Nivel universitar

În conformitate cu Strategia de Dezvoltare a Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” din Republică Moldova pentru perioada 2011–2020, politica promovată de Universitate cu privire la cadrul-profesoral didactic, este orientată spre calitate și ridicarea nivelului profesional, prin perfecționarea continuă a cadrelor didactice atât în cadrul Universității, cât și prin participarea pedagogilor la foruri științifice, training-uri, stagii, mobilități în cadrul proiectelor și alte activități organizate la nivel național și internațional.

Consolidarea conexiunii dintre învățământ și cercetare cu repercusiuni benefice asupra procesului de instruire curentă și pregătirii studenților pentru implicarea lor eficientă în cercetarea științifică, poate fi ghidată doar de cadre-didactice competente și de o înaltă calificare.

Misiunea Universității este de a realiza procesul de integrare a tinerilor specialiști într-un sistem viabil de instruire, formare inițială și continuă a cadrelor didactice. Calitatea formării

profesionale a specialiștilor în domeniul medicinei devine o prioritate națională. În aceasta ordine de idei, unirea componentei științifice cu cea pedagogică devine una crucială, care facilitează promovarea învățământului centrat pe informatizare și perfecționare continuă.

În conformitate cu Codul Educației RM și Carta Universitară activitatea în condiții de autonomie universitară și libertate academică și conform legislației în vigoare, cadrele didactice motivate pentru formarea continuă au posibilitatea de ași ridica nivelul profesional și calificarea, prin implicarea activă în lucrul științific cu impact național și internațional, integrarea personalului didactico-științific universitar în activitățile clinicilor universitare și implicarea în activitatea de colaborare și consultanță cu un șir de structuri statale, instituții medicale și de învățământ atât din țară, cât și de peste hotare.

Organizarea și efectuarea cercetărilor științifice fundamentale și clinice în conformitate cu standardele naționale și internaționale prin susținerea legăturii dintre educație și cercetare și implementarea rezultatelor obținute în procesul de instruire și practica ocrotirii sănătății, țin de obiectivele de bază ale USMF "Nicolae Testemițanu", care derivă din responsabilitățile pe care le are Universitatea față de societate.

Universitatea întreține relații de colaborare în procesul de formare a cadrelor medicale și farmaceutice, de dezvoltare a științei și practicii medicale cu peste 70 de instituții de învățământ medical de peste hotare, inclusiv, facultăți de profil și clinici, biblioteci din peste 20 țări.

Colaborarea internațională oferă posibilitate cadrelor didactice ale Universității să facă schimb de experiență, atât în domeniul educației și cercetării medicale, cât și să ofere asistență medicală specializată în comun cu echipe de medici și cadre didactice de peste hotare, pacienților din Republică Moldova.

Procesul de instruire continuă a cadrelor didactice de asemenea se regăsește în obiectivele Strategiei de dezvoltare a Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” din Republică Moldova pentru perioada 2011–2020 și este ghidat de Departamentul Didactic și Management academic în concordanță cu necesarul anual de instruire planificat de fiecare subdiviziune universitară.

Conform legislației în vigoare Senatul Universității, Consiliul Științific și toate comisiile din Universitate și cele ale Facultăților sunt constituite, preponderent din cadre didactice, astfel, personalul didactic îndeplinește un șir de cerințe pentru ocuparea posturilor didactice.

În cadrul Universității cadrele didactice sunt obligate să realizeze un minimum de cercetare, proporțională cu titlul lor, tematica catedrei, necesitățile actuale ale medicinei,

rezultatele obținute fiind ulterior implementate în planul de învățământ. Strategia de cercetare este bazată pe informare de jos în sus și pe considerarea tendințelor recente ale domeniilor. Rezultatele cercetărilor se obiectivează în concepte, repere metodologice, principii, modele de acțiune în procesul de formare profesională inițială. În majoritatea cazurilor se stabilește o conexiune dintre rezultatele activității științifice și perfecționarea bazei didactice a procesului de învățământ.

Anual reprezentanții cadrului-profesoral didactic al Universității participă la ședințele societăților științifice internaționale în calitate de membri ai organismelor științifice naționale și internaționale, membri ai colegiilor de redacție ale edițiilor științifice din străinătate, consultanți sau experți ai organismelor internaționale. Cadrele didactice își perfecționează măiestria pedagogică prin elaborarea cursurilor de prelegeri și participarea la conferințe științifice peste hotare, totodată peste 150 de savanți din străinătate vizitează anual USMF “Nicolae Testemițanu”.

În conformitate cu Codul Educației al Republicii Moldova, cadrul profesoral-didactic al Universității beneficiază de stagii în psihopedagogie organizate anual în cadrul Școlii de Management în Sănătate Publică, astfel, cadrele didactice sunt instruite în vederea ridicării nivelului profesional și aplicării noilor metode în învățământul superior medical. Perfecționarea continuă a cadrelor didactice este orientată spre alinierea la standardele naționale și internaționale, iar pregătirea profesională se regăsește componentele de bază ce caracterizează măiestria pedagogică și anume: competența de specialitate, competența psihopedagogică, competența psihosocială și managerială.

O bună parte din cadrele didactice ale USMF „Nicolae Testemițanu” au beneficiat de instruire în domeniul aplicării noilor tehnicilor pedagogice, ce corespund cerințelor internaționale organizate de Universitate prin colaborare cu Centru de instruire Pro-Didactica.

Competențele cadrelor didactice se regăsesc într-un ansamblu de capacități cognitive, afective, motivaționale și manageriale, care interacționează cu trăsăturile de personalitate ale profesorului, conferindu-i acestuia calitățile necesare efectuării unei prestații didactice și îndeplinirea obiectivelor proiectate de către studenți, iar performanțele obținute să se situeze cât mai aproape de nivelul maxim al potențialului intelectual al fiecăruia.

În vederea implementării metodelor contemporane de instruire și în conformitate cu necesitățile procesului didactice una din prioritățile Universității este pregătirea continuă a cadrelor didactice pentru educația studenților de peste hotare, care pe lângă tehnicile și altitudinile profesionale în pedagogie, necesită și cunoașterea limbilor de circulație internațională, în special a limbii engleze. Astfel, Universitatea anual organizează cursuri de

perfecționare lingvistică a cadrelor didactice, care se finalizează cu susținerea examenului și certificării nivelului de cunoaștere a limbii moderne în conformitate cu Cerințele Cadrului European de Referință pentru Limbi.

2.6 Nivel de facultate

La nivel de Facultate se acordă o atenție majoră activității științifice și metodică–didactice prin actualizarea și ajustarea programelor de studii și a programelor analitice la cerințele curriculare corespunzătoare procesului de la Bologna, precum și prin elaborarea materialelor didactice la disciplinele circumscrise Facultății.

Conducerea Facultății asigură îndeplinirea activităților ce au impact asupra calității serviciilor educaționale de către personal competent din punct de vedere a studiilor, instruirii, abilității și experienței adecvate. Necesitatea de personal este determinată de conducerea USMF „Nicolae Testemițanu” reieșind din spectrul de programe educaționale propuse și este reflectată în statele de funcții ale personalului.

Facultatea dirijează activitatea catedrelor și celorlalte subdiviziuni subordonate acesteia, totodată la începutul fiecărui an universitar în colaborare și concordanță cu Departamentul Didactic și Management academic și Departamentul Resurse Umane, fiecare subdiviziune din cadrul Facultății înaintea necesarului de instruire a cadrelor didactice pentru anul curent.

Instruirea cadrelor didactice se organizează în conformitate cu regulamentele în vigoare, astfel, către Departamentul Didactic și Management academic al Universității, în conformitate cu Sistemul de Management al Calității ISO 9001-2015, la sfârșitul fiecărui an, șefii de catedră prezintă către Departamentul Didactic și Management academic necesarul de instruire pentru anul următor. Pentru fiecare cadru didactic se analizează necesitatea de instruire și specializare în conformitate cu cerințele fișei de post și competențele existente. La stabilirea necesarului de instruire se iau în considerare și rezultatele obținute la evaluarea competențelor personalului.

În acest context, preocupările de bază ale pedagogilor sunt:

- extinderea activității de elaborare și publicare a lucrărilor didactice (în special, a manualelor, suporturilor de curs, culegerilor de probleme, aplicații etc.) în vederea acoperirii complete a disciplinelor predate;
- amplificarea eforturilor de cercetare științifică și utilizarea rezultatelor acesteia în scopul ridicării nivelului de predare.

Stagiile cadrelor didactice în cadrul Universității se stabilește reieșind din necesarul de instruire la fiecare subdiviziune a Facultăților și în conformitate cu locurile disponibile pentru

stagii în universitățile cu care USMF „Nicolae Testemițanu” întreține relații de colaborare. Cadrul-profesoral didactic al Universității noastre beneficiază de stagii după cum urmează:

- Stagii în instituții de învățământ din România, coordonate de Departamentul Didactic și Management academic, în conformitate cu Regulament cu privire la organizarea formării profesionale continue (Hot. Guv. nr. 1224 din 09.11.2004);
- Stagii în instituții de învățământ din Franța Filiera francofonă USMF „Nicolae Testemițanu”, conform Regulamentului cu privire la organizarea formării profesionale continue (Hot. Guv. nr. 1224 din 09.11.2004);
- Stagii în instituții de învățământ de peste hotare (Regulament cu privire la organizarea formării profesionale continue (Hot. Guv. nr. 1224 din 09.11.2004));
- Lecturi de iarnă științifico-metodice coordonate de Departamentul Didactic și Management academic, Secția Organizarea lucrului curativ (Regulament cu privire la organizarea formării profesionale continue (Hot. Guv. nr. 1224 din 09.11.2004));
- Participarea la ședințele Societății Științifice a Medicilor în conformitatea cu Planul aprobat de către Ministerul Sănătății cu privire la Societatea Științifică a Medicilor;
- Studiarea limbilor moderne (Ordinul Nr. 154 din 31.05.1993 al Ministerului Științei și Învățământului al Republicii Moldova);
- Participarea la cercetări științifice în conformitate cu Codul nr. 259 din 15.07.2004 cu privire la știință și inovare al Republicii Moldova și Planul congreselor, conferințelor și seminarelor;
- Doctoratul și postdoctoratul Secția Doctorat și Masterat (Hot. Guv. nr. 173 din 18.02.2008), pentru aprobarea Regulamentului Guvernului privind organizarea și desfășurarea doctoratului și postdoctoratului;
- În conformitate cu Concepția de instruire universitară și postuniversitară continuă a cadrelor de medici și farmaciști din USMF „Nicolae Testemițanu”, aprobată de Consiliul Colegial al Ministerului Sănătății al RM din 20.10.1998 și confirmată prin ordinul nr. 48 din 26.06.2000 al Ministerului Sănătății, personalul didactic este obligat să acumuleze un număr de 400 de ore de credite certificate la fiecare 3-5 ani, în caz contrar persoană nu va putea să treacă concursul de ocupare a postului și să mențină gradul de medic, iar pentru cadrele didactice concursul se organizează o dată la 5 ani. Pentru efectuarea stagiilor în instituțiile de învățământ de peste hotare (cu limba de instruire franceză sau engleză) pot participa doar cadre profesoral-didactice ale USMF „Nicolae Testemițanu” care posedă limba engleză și franceză acreditați cu dreptul de

predare a specialității în aceste limbi de către Comisia Universității de Stat din Moldova pentru evaluarea cunoștințelor limbilor moderne.

Evaluarea personalului implicat în activitatea didactică și de cercetare face parte din sistemul de asigurare a calității și se realizează periodic în conformitate cu regulamentele instituționale. Totodată, evaluarea se efectuează în funcție de performanțele didactice și cele de cercetare ale personalului academic, precum și alte criterii prevăzute de regulamentul instituțional.

Evaluarea personalului științifico-didactic este realizată de către:

- administrația Universității;
- șeful de catedră;
- comisia de asigurare a calității;
- colegi și experți;
- alte structuri abilitate;
- evaluarea personalului științifico-didactic de către studenți este obligatorie.

Politica de dezvoltare profesională continuă are drept scop asigurarea caracterului sistematic și planificat al procesului de aprofundare și de actualizare a cunoștințelor, de dezvoltare a aptitudinilor și de modelare a competențelor necesare pentru exercitarea eficientă a responsabilităților ce revin postului deținut.

3. Analiza încrucișată comparativă (Cross-case analysis)

3.1 Introducere

În prezentul capitol vom face un studiu comparativ între sistemul de învățământ superior din Republica Moldova și sistemul de învățământ superior din Suedia, vom încerca să identificăm asemănările și deosebirile dintre cele două sisteme de învățământ, ceea ce ne va ajuta la determinarea modalităților de îmbunătățire a sistemului de învățământ din țara noastră.

3.2 Analiza comparativă: criterii, proprietăți și indicatori

Pentru fiecare nivel au fost evidențiate și formulate careva criterii, care au permis organizarea și sistematizarea datelor colectate. Criteriile evidențiate au permis să avem o viziune asupra punctelor comune pentru fiecare nivel în cele două universități analizate, dar și să evidențiem careva particularități.

Tabelul 3. Analiza transversală

Criterii,proprietăți, indicatori	USMF „Nicolae Testemițanu”	KTH
Nivel de sistem		
<i>Acreditarea programelor de studii</i>	În Republica Moldova procesul de evaluare externă este realizat în baza criteriilor și metodologiei elaborate de ANACIP. Metodologia de evaluare externă a calității programelor de studii a fost aprobată prin Hotărârea de Guvern nr. 616 din 18.05.16.	În Suedia procedura de acreditare se face pentru toate instituțiile de învățământ superior concomitent. Ultimul sistem suedez pentru evaluarea programelor de învățământ superior a fost finalizat în octombrie 2014. În prezent Suedia este în curs de dezvoltare a unui nou sistem de evaluare.
<i>Sistemul național de asigurare a calității</i>	În Republica Moldova Agenția Națională de Asigurare a Calității în Învățământul Profesional (ANACIP) este responsabilă pentru asigurarea unui sistem integrat, credibil, obiectiv și transparent de evaluare externă și	Responsabilitățile principale ale Autorității privind asigurarea calității în instituțiile de învățământ superior se referă la recunoașterea programelor noi, precum și la evaluarea periodică a programelor recunoscute. Ambele aceste activități sunt responsabilitatea

	acreditare a instituțiilor și a programelor de studii.	Departamentului de Asigurare a Calității din cadrul Swedish Higher Education Authority (SHEA).
<i>Organele de Guvernare, de Management și organizare a universității</i>	Organele de conducere ale USMF „Nicolae Testemițanu”: a) Senatul Universității; b) Biroul Senatului; c) Rectorul; d) Consiliul de Administrație; e) Consiliul pentru dezvoltare strategică instituțională.	Consiliul universitar și Rectorul. Este structură unitară de conducere.
<i>Strategia instituțională a universității, care încorporează strategia curriculară cu accentul pe învățarea axată pe student</i>	Strategia de dezvoltare a Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” este orientată spre asigurarea calității și performanței tuturor activităților - didactică, științifică, clinică și a managementului instituțional, pentru a se integra cu succes în Spațiul European al Învățământului Superior. Valorile promovate de USMF sunt: 1. Calitatea prin promovarea unei culturi a calității în toate domeniile de activitate. 2. Excelența – ca element de referință în toate activitățile universității. 3. Performanța instituțională prin aderarea la standardele internaționale. 4. Creativitatea și inovația în activitatea de instruire, cercetare științifică, asistență medicală și management.	În viziunea strategică a KTH - ului până în 2027 e specificat, că „învățarea centrată pe student se va afla la baza educației KTH”. Fiecare student se va simți la KTH ca acasă, deși va studia într-un mediu internațional. Succesul viitorului KTH depinde de personal și studenți. Strategia universității: 1. “Excelența necesită o educație extraordinară: studenții merită cele mai bune condiții p/u a reuși în studiile lor. 2. KTH trebuie să ridice nivelul cunoștințelor tuturor angajaților și studenților pentru implicarea în probleme legate de dezvoltarea durabilă a educației. 3. Dezvoltarea durabilă a educației trebuie să fie integrată în toate programele de la toate nivelele, astfel, încât studenții după absolvire să poată contribui la dezvoltarea durabilă a societății. 4. Orientarea spre aplicarea în practică a învățământului superior.

	<p>5. Responsabilitatea individuală și instituțională.</p> <p>6. Motivarea pentru dezvoltarea comunității academice și satisfacția beneficiarilor.</p> <p>7. Lucrul în echipă și comunicarea intra- și interinstituțională.</p> <p>8. Parteneriatul proactiv cu instituții academice, organizații guvernamentale și nonguvernamentale din țară și din străinătate.</p>	<p>5. Cooperare activă cu universități de top din lume.</p>
<p><i>Organe de Asigurare a Calității la nivel de universitate</i></p>	<p>Asigurarea calității în USMF este racordată la indicatorii de performanță aliniați la Sistemul de Management al Calității ISO 9001:2015.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sistemul de Management al Calității este implementat în conformitate cu cerințele acestui standard, este documentat, menținut și îmbunătățit continuu; • asigură conformitatea cu politica privind calitatea; • prestează consecvent servicii care să satisfacă cerințele beneficiarilor, precum și cerințele reglementărilor în vigoare; • anual subdiviziunile Universității sunt supuse auditului intern conform unui program prestabilit, iar ulterior și auditului extern. 	<p>Politica în domeniul calității, acceptată la data de 06.01.2016 include patru elemente de bază: (Quality policy for KTH):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Educație; • Cercetare; • Oferta de competențe; • Colaborare.
<p><i>Formarea Pedagogică a cadrelor didactice și</i></p>	<p>Formarea pedagogică a cadrelor didactice și dezvoltarea continuă a potențialului academic face parte din obiectivele cheie ale USMF</p>	<p>Universitatea înșiși sub egida Asociației Educației Superioare din Suedia susține organizarea laboratoarelor universitare de Studiere</p>

<p><i>formarea continuă a acestora</i></p>	<p>"Nicolae Testemițanu" și se regăsește în Strategia de dezvoltare a USMF „Nicolae Testemițanu” pentru perioada 2011–2020 și Sistemul de Management al Calității ISO 9001:2015, care prevăd raportarea activităților de instruire a cadrelor didactice la standardele naționale și internaționale și constituie pilonii ce stau la baza activității de instruire a personalului academic în Universitate după cum urmează:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Cursuri de psihopedagogie organizate anual în cadrul Școlii de Management în Sănătate Publică și în colaborare cu Centrul Educațional Pro-Didactica; 2. Stagii în instituții de învățământ de peste hotare în baza unor acorduri de colaborare; 3. Lecturi de iarnă pe diferite domenii clinice; 4. Cursuri de studiere a limbilor moderne; 5. Practica de tutelare și pregătire a cadrelor didactice nou angajate; 6. Organizarea unor ateliere de lucru cu parteneri de peste hotare în vederea ridicării nivelului profesional și competențelor pedagogice. 	<p>și a Centrelor pedagogice universitare (unele le au pe ambele) și recomandă cel puțin 15 puncte ECTS, adică cel puțin 10 săptămâni de pregătire pedagogică pentru profesorii universitari noi angajați.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Definirea rezultatelor generale ale învățării; 2. Sistematizarea cursurilor și programelor relevante; 3. Îndrumarea cadrelor didactice și a Directorilor de program, stocarea informației de contact despre resursele profesorilor; 4. Organizarea cursurilor pedagogice pentru însușirea principiilor de dezvoltare durabilă; 5. Implementarea unor instrumente de lucru p/u profesori, cum ar fi cutia de instrumente „Toolbox” pe pagina web a Universității; 6. Organizarea modulelor de curs; 7. Realizarea seminarelor și dezvoltarea abilităților de activitate “networking”.
<p><i>Structura organului responsabil de studii</i></p>	<p>Departamentul Didactic și Management academic (DDMA) este o subdiviziune care are misiunea de asigurare și</p>	

	<p>eficientizare a procesul didactic, organizare a serviciilor calitative educaționale, implementare a unui management academic performant în baza standardelor de referință a calității prin instruirii profesionale competitive în corespundere cu exigențele impuse învățământului universitar medical și farmaceutic.</p> <p>DDMA include următoarele subdiviziuni:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Secția studii; • Secția Managementului Calității Academice; • Secția evaluare. 	
<i>Analiza practicii de evaluare</i>	<p>Evaluarea este o atribuție a Secției de evaluare –subdiviziune a DDMA:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pregătește pachetul de documente pentru testarea studenților în sistemul informațional „TestEditor”; • organizează și monitorizează desfășurarea evaluării finale (sumative) a cunoștințelor studenților, asistată de computer în Centrul de Evaluare academică; • monitorizează evaluarea calității testelor și gradului de complexitate a lor, efectuată de către cadrele didactice. <p>Evaluarea curentă se efectuează în cadrul orelor practice, de laborator și seminare și în sesiuni intermediare, prin diverse modalități: testări, referate, lucrări</p>	<p>Evaluarea studenților se efectuează prin utilizarea Sistemului de Management a Studiilor (SMS) pentru suportul procesului de supervizare și dezvoltarea unor abordări de colaborare. În pofida faptului că există întâlniri regulate față în față între student și profesor, supervizarea online devine tot mai răspândită în scopul:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) dezvoltării parteneriatelor între studenți și supraveghetor; b) creării spiritului de comunitate; c) formării abilităților de comunicare; d) generării de idei și teme, și testării acestora; e) promovarea dialogului liber, scrisului și competențelor argumentative și dezvoltarea socială a competențelor într-un mediu de învățare îndepărtat.

	<p>individuale, portofolii, eseuri, studii de caz etc. Pot fi propuse probe scrise, orale, teste și combinate.</p> <p>Formele concrete de evaluare sunt stabilite de catedre la începutul anului de studii. În semestru se organizează sesiuni de evaluare curentă, repartizate proporțional pe parcursul semestrului/modulului, care totalizează situația intermediară a reușitei studentului.</p> <p>Rezultatele din sesiunile de evaluări curente se înscriu în SIMU și registrul disciplinei și se iau în considerație la evaluările finale semestriale având o pondere medie de 50 la sută.</p> <p>Evaluările finale semestriale pot fi susținute oral, în scris, asistate la calculator prin teste sau combinat.</p> <p>Forma de susținere a examenelor se stabilește de către decan, la propunerea catedrei de profil și se anunță studenților la începutul semestrului.</p> <p>În cazul învățământului modular, evaluarea finală va fi realizată la finele modulului.</p>	<p>Toți partenerii acordă sprijin profesorilor, privind dezvoltarea competențelor de predare utilizând TIC. În acest scop sunt folosite diferite instrumente ca multimedia, video și alte instrumente bazate pe tehnologii informaționale. Există practici de învățământ la distanță, față în față și studierea mixtă.</p>
<p><i>Modalitate de elaborare a unui program de studii nou</i></p>	<p>Studii superioare de licență (ciclul I)</p> <p>0914.4 Optometrie</p> <p>Studii superioare integrate (ciclul I+ciclul II)</p> <p>0910.1 Medicină preventivă</p> <p>0911.1 Stomatologie</p> <p>0912.1 Medicină</p>	<p>Obiectivele propuse pentru realizarea cursurilor la nivel de Licență:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Programul include 19 cursuri obligatorii; 2. 3-4 cursuri prealabil condiționat obligatorii; 3. 1 curs la liberă alegere.

	<p>0916.1 Farmacie</p> <p>Secția managementul calității academice din subordinea DDMA elaborează, coordonează și dezvoltă noile programe de studii universitare și înaintează demersurile de acreditare ale acestora către Ministerul Educației, Culturii și Cercetării și Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale.</p>	
<i>Implicarea studenților în elaborarea programului de studii</i>	<p>Studenții sunt implicați în elaborarea programelor de studii, fiind membri ai și Asociației Studenților și Rezidenților în Medicină.</p>	<p>Studenții sunt implicați activ în toate organele de conducere.</p>
<i>Monitorizarea și analiza periodică a programelor</i>	<p>Programele sunt revizuite periodic și evaluate Comisia de asigurare a calității și evaluare curriculară.</p>	<p>Revizuirea programelor se face în fiecare semestru, în acest scop se organizează 8 adunări anuale.</p>
<i>Existența unui organ ce se preocupă de studenții cu dizabilități</i>	<p>La Universitate de studenții cu dizabilități și de problemele acestora se ocupă Prorectorul pentru educație și probleme sociale și Asociația studenților și rezidenților în Medicină.</p>	<p>Funka este acel organ care se ocupă de problemele legate de studenții cu dizabilități, care beneficiază de:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. O perioadă mai lungă de timp la examene. 2. Se practică ajutorul de luat notițe. Un coleg al studentului ia note și copiază notele pentru el. 3. Literatura cursurilor transferată către un alt mediu prin utilizarea MTM (Agenția Suedeză pentru Media Accesibilă). 4. Acces la o sală de studiu unde computerele sunt echipate cu diverse aplicații de suport.

		5. Mentor. Un student experimentat ajută studenții cu dizabilități la planificarea și organizarea studiilor.
<i>Asigurarea facilităților adaptate la necesitățile persoanelor cu dizabilități</i>	Nu avem o infrastructură în acest scop.	Există infrastructură, care asigură accesul la studii și le oferă posibilități de învățare studenților cu dezabilități.
<i>Volumul de lucru al studentului</i>	Volumul de lucru se calculează în credite transferabile: pentru un semestru academic – 30 ECTS; pentru un an academic – 60 ECTS. Un ECTS echivalează cu 30 ore academice.	În Suedia fiecare an de studiu este echivalent cu 60 ECTS, respectiv fiecare semestru, 30 ECTS. 1 ECTS echivalează cu 27 ore de lucru a unui student.
<i>Evaluarea studenților</i>	Evaluarea studenților se efectuează prin utilizarea Sistemului Informațional de Management Universitar (SIMU), prin TestEditor, prin examene în scris și oral, prin testarea dexterităților practice. Evaluările finale au loc conform orarului prestabilit în cadrul a 2 sesiuni anuale, programate la sfârșitul fiecărui semestru.	O notă se va acorda la absolvirea unui curs. Nota se determină de către un profesor desemnat în mod special (examinatorul). Instituția de învățământ superior prevede cel puțin cinci sesiuni de examinare.
<i>Implicarea cadrelor didactice, a studenților, absolvenților, angajatorilor în elaborarea, gestionarea și îmbunătățirea programului</i>	Programele sunt elaborate, gestionate și îmbunătățite de Departamentul Didactic și Management academic ce include subdiviziunile: •Consiliul de management al Calității; • Comisia Metodică de profil; • Comisia de asigurare a calității și evaluare curriculară.	În elaborarea, dezvoltarea și îmbunătățirea unui program de studiu sunt implicați mai mulți actori: cadre didactice, studenți, angajatori, absolvenți atât direct (prin participarea în diferite Comitete) cât și indirect (prin răspunsuri la chestionări, alt feedback).

<p><i>Evitarea și sancționarea trișatului și plagiatului</i></p>	<p>În conformitate cu Codul Moral al USMF „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova, activitatea în Universitate presupune o corectitudine profesională impecabilă ce implică proprietatea intelectuală, aceasta incluzând drepturile de autor și invențiile pentru diferite 2 categorii de lucrări.</p> <p>Conduita academică corectă presupune onestitate în îndeplinirea tuturor exigențelor academice. Este interzisă orice formă de fraudă intelectuală: plagiatul total sau parțial, pseudoautoratul, copiatul în cadrul examenelor sau concursurilor, falsificarea rezultatelor cercetărilor, substituirea lucrărilor sau a identității persoanelor examinate, facilitarea înșelăciunii, preluarea lucrărilor de la colegi sau profesori, precum și tentativele de corupere spre fraudă.</p> <p>Conform Regulamentului de organizare a studiilor în învățământul superior în baza Sistemului Național de Credite de Studiu în Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova studenții sunt pasibili de a fi exmatriculați pentru promovarea unui examen în mod fraudulos (cu dovezi incontestabile).</p>	<p>În cadrul universității există o platformă specială -TURNITIN , care testează la nivelul de plagiere toate proiectele, tezele de licență și master.</p>
--	---	--

<p><i>Contestațiile studenților</i></p>	<p>Conform Regulamentului de organizare a studiilor în învățământul superior în baza Sistemului Național de Credite de Studiu în Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova, nota dată de examinator poate fi contestată regulamentar. Contestațiile se examinează de către terța persoană desemnată de către decanul facultății împreună cu șeful catedrei respective, conform procedurii stabilite de Senatul Universității în decurs de o zi lucrătoare din momentul anunțării rezultatelor examenului în Sistemul Informațional de Management Universitar (SIMU). Schimbarea notei contestate cu nota acordată după examinarea contestației se va face prin creștere sau prin micșorare, rămânând definitivă.</p>	<p>Studenții au dreptul de a contesta notele, prin completarea unui formular, care este examinat de o comisie specială.</p>
<p><i>Sistemul de notare actual</i></p>	<p>Evaluarea cunoștințelor se apreciază cu note de la 10 la 1. Notele de la „5” până la „10”, obținute în urma evaluării, permit obținerea creditelor alocate acestora, conform Planului de învățământ.</p>	<p>Începând cu anul 2001 la KTH notarea se face pe o scară de la A la F pentru ciclurile I și II, iar la ciclul III, doctorat, sunt prevăzute calificativele admis/respins.</p>
<p><i>Rolul examinatorului din exterior</i></p>	<p>Nu se practică.</p>	<p>Examinatorii sunt persoane care predau la KTH pe cel puțin 20% din echivalentul de post complet. Examinatorul extern este implicat în evaluarea absolvenților la nivel de program de master. Acest program</p>

		<p>include 2 nivele:</p> <p>1. Nivelul I studenții obligatoriu sunt evaluați și admiși de examinatori interni;</p> <p>2. Nivelul II studenții sunt selectați în competiție cu studenții mondiali deoarece acest nivel este realizat timp de 1 an la o universitate din afară.</p>
<i>Angajabilitatea absolvenților</i>	<p>Programele de studii superioare integrate în domeniul medical și farmaceutic corespund nivelului 7 ISCED și se finalizează cu susținerea examenului de absolvire și cu eliberarea diplomei de licență în medicină sau în farmacie echivalentă cu diploma de studii superioare de master, care conferă dreptul de participare la concursul de admitere la studii de rezidențiat, de înscriere la programele de studii superioare de doctorat și permite angajarea pe piața muncii conform cadrului ocupațional.</p> <p>Absolvenții studiilor de rezidențiat sunt repartizați în câmpul muncii de Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale.</p>	<p>Organizatorii de programe, departamentele universității sunt la curent cu activitatea post-absolvire a discipolilor. La KTH s-a format o cultură ca absolvenții să anunțe universitatea dacă s-au angajat sau nu, unde, în ce poziție etc.</p>

4. Foia de Parcurs

4.1 Fit-for-purpose

În vederea implementării Programului – Pilot a fost elaborată Foia de Parcurs. Aceasta include mai multe activități necesare de a fi implementate la nivel instituțional în vederea realizării cu succes a Programului - Pilot.

I. *Pregătirea cadrelor didactice* în vederea utilizării de către ei a metodei PBL.

Cadrele didactice, care predau/supravegheau în grupele PBL au participat la mai multe training-uri organizate în cadrul proiectului la UTM sau la USMF pe parcursul anilor derulării proiectului. De asemenea, mai mulți profesori au beneficiat de mobilitate academică la Universitățile partenere din Uniunea Europeană, unde au însușit această metodă prin diverse activități la care au participat.

II. *Elaborarea documentelor educaționale:* curriculum pe discipline (programe analitice), ghiduri, studii de caz, evaluării etc.

III. *Pregătirea mediului fizic* pentru organizarea studiilor. Dotarea cu săli de studii, literatură, acces la baze de date, WI-FI gratuit pentru studenți și profesori etc. Bibliotecii USMF i-au fost transmise cărțile procurate în cadrul prezentului proiect cu referire la învățarea bazată pe probleme, la au acces toți doritorii.

IV. *Diseminarea bunelor practici.* În acest sens va fi utilizat, în primul rând, site-ul www.usmf.md unde vom publica regulat informație despre realizarea acestui proiect membrii echipei de proiect vor elabora articole științifice pentru a fi publicate în reviste științifice din țară. (MEDICUS).

Concluzii

- Indiferent de metodologia de instruire și locația geografică a universității, pentru o activitate productivă și corespunzătoare standardelor naționale și internaționale cadrele didactice sunt antrenate într-un proces de educație continuă, fără de care nu poate fi conceput învățământul medical superior.
- Politica de perfecționare continuă a pedagogilor și procesul de acreditare a cadrelor didactice în universitățile analizate sunt stipulate în legi și regulamente guvernamentale la nivel de ministere, fiind orientate spre îmbunătățire continuă în conformitate cu cerințele comisiilor de acreditare statale, universitare și la nivel de facultate.
- Pregătirea cadrelor didactice competente și înalt calificate, cu un spectru larg de aptitudini pedagogice se realizează la toate universitățile în conformitate cu Strategiile de Dezvoltare a Universităților respective pentru o perioadă pre-stabilită de timp și indicii de performanță ai Sistemului de Management al Calității, care determină cursul de bază și direcția de dezvoltare a fiecărei dintre universitățile incluse în acest raport.

Referințe

1. Barrows, H.S. (1996). Problem-based learning in medicine and beyond: A brief overview. In L. Wilkerson, & W. H. Gijselaers (Eds.), *New directions for teaching and learning*, No.68 (pp. 3-11). San Francisco: Jossey-Bass.
2. Norman, G. R., & Schmidt, H. G. (1992). The psychological basis of problem-based learning: A review of the evidence. *Academic Medicine*, 67(9), p. 557-565.
3. Ertmer, P. A., & Simons, K. D. (2006). Jumping the PBL implementation hurdle: Supporting the efforts of K–12 teachers. *Interdisciplinary Journal of Problem-based Learning*, 1(1), 5.
4. Cadrul Național al Calificărilor: Învățământul superior: ciclul I, studii superioare de Licență; ciclul II, studii superioare de Masterat; Doctorat: Domeniul general de studiu 36. Științe economice: Domeniul de formare profesională 812 Turism / Min. Educației al Rep. Moldova. - Ch.:S. n., 2013 (Tipogr. "Bons Offices"). - 288 p, disponibil http://edu.gov.md/sites/default/files/cnc_36_812-stiinte_economice.pdf
5. CARTA Instituției Publice Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” <http://usmf.md/wp-content/uploads/2014/06/Carta-USMF-24.10.2015-redactia-finala.pdf>
6. Codul de etică a Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” <http://usmf.md/wp-content/uploads/2013/06/CODUL-MORAL.pdf>
7. Codul educației al Republicii Moldova, nr. 152 din 17 iulie 2014.
8. Ghid de evaluare externă a programelor de studii de licență, învățământul superior Andrei Chiciuc, Carolina Timco, Stela Guvir [et al.]; Agenția Naț. de Asigurare a Calității în Învățământul Profesional. – Chișinău: ANACIP, 2016 (Tipogr. "Bons Offices"). – p. 48-52.
9. Planul-cadru pentru studii superioare (ciclul I - Licență, ciclul II - Master, studii integrate, ciclul III – Doctorat), aprobat prin Ordinul Ministrului Educației nr. 1045 din 29.10 2015, disponibil http://edu.gov.md/sites/default/files/ordinul_nr_1045_din_29.10.2015_plan-cadru_pentru_studii_superioare_ciclul_i_-_licenta_ciclul_ii_-_master_studii_integrate_ciclul_iii_-_doctorat.pdf
10. Regulamentul Intern USMF <http://usmf.md/wp-content/uploads/2013/06/regulamentul-intern-USMF.pdf>
11. Strategia de dezvoltare a USMF „Nicolae Testemițanu” perioada 2011 – 2020 <http://usmf.md/wp-content/uploads/2013/06/STRATEGIA-ROM-FINAL.pdf>
12. Huet, I., Baptista, A.V., Neri de Souza, D., Casanova, D., Schreurs, J., & Rutkauskiene, D. (2009). A cross-cultural study of pedagogical traditions in four EU Universities. In M. Muñoz & F. Ferreira (eds), *Proceedings of the IASK International Conference "Teaching and Learning 2009: Excellence and Quality: Timeless Challenges in Education"* (pp.192-200). Oporto: Portugal. IASK (International Association for the Scientific Knowledge).

13. Regulamentul de organizare a studiilor în învățământul superior în baza Sistemului Național de Credite de Studiu în Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova, din 06.04.2017.
14. Book ISBN: 978-972-95806-5-7. CD ISBN: 978-989-8295-00-2.